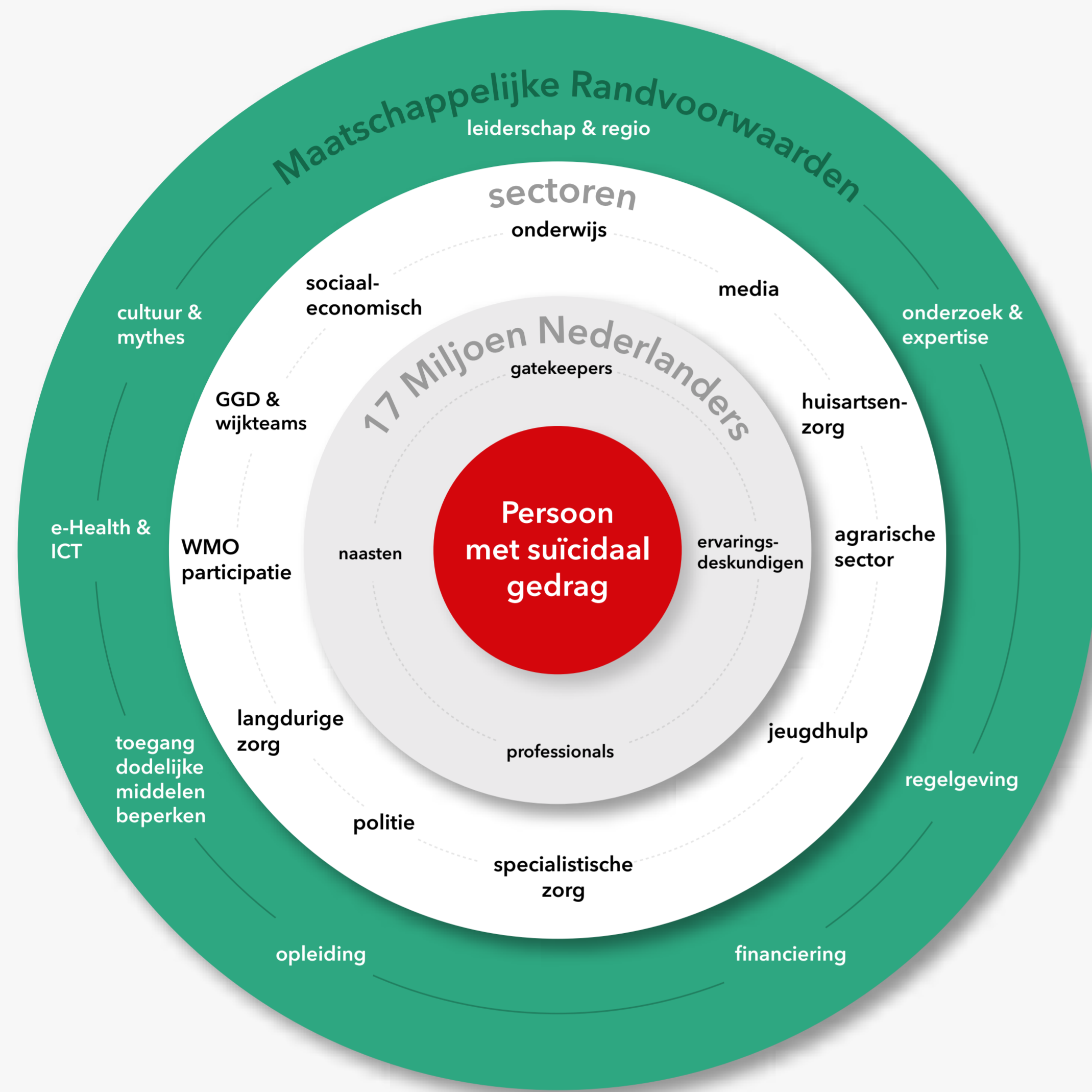

Factsheet Landelijke Agenda Suïcidepreventie 2021-2025

↑ Nederland kent sinds 2014 een Landelijke Agenda Suïcidepreventie. Hierin staan de inspanningen en maatregelen die door velen in ons land worden getroffen om het hoge aantal suïcides en suïcidepogingen terug te dringen. Vanaf 2021 wordt de agenda inhoudelijk vernieuwd en verstevigd. Hiervoor is door verschillende kernpartijen input aangedragen, waaronder: MIND, de Ivonne vd Ven Stichting, de Nederlandse ggz, diverse beroepsverenigingen en andere partijen in de zorg, het onderwijs en de sociaal-economische sector, alsook door diverse ministeries en de coördinerende organisatie 113 Zelfmoordpreventie.

→ Urgentie is onverminderd hoog

- Gemiddeld overlijden in Nederland vijf mensen per dag aan zelfdoding.
- Ongeveer 250.000 naasten worden jaarlijks getroffen door een zelfmoord van een dierbare.
- Daarnaast doen dagelijks nog eens 135 mensen een suïcidepoging. Zo'n 40 mensen moeten hiervoor worden behandeld op de spoedeisende hulp.

Ook de coronacrisis en de hierdoor in gang gezette recessie bieden reden tot zorg. Net als eerdere economische crises leidt deze pandemie naar verwachting tot meer suïcides, omdat mensen in hun wanhoop, angst of depressie geen andere uitweg zien.

→ De vrijblijvendheid voorbij

Tegen deze achtergrond is het van groot belang dat we ons volop blijven inzetten om het aantal suïcides en suïcidepogingen terug te dringen. Laten we met veel partijen bouwen aan nog betere suïcidepreventie, de vrijblijvendheid voorbij, vanuit het gedeelde besef dat elke suïcide er één te veel is.

→ Derde Landelijke Agenda Suïcidepreventie als richtinggevend kader

De agenda is voor de periode 2021-2025 opnieuw opgesteld en bouwt logisch voort op alles wat er landelijk is neergezet in verschillende domeinen: de zorg, het onderwijs, de sociaal-economische sector en de media.

→ Integrale aanpak, breed commitment

Suïcidepreventie wint aan slagkracht met een integrale netwerkaanpak, waarbij partners de eigen expertise en die van netwerken combineren. Versterking van deze netwerkaanpak staat dan ook centraal in deze derde agenda, zodat nog meer mensen, bedrijven en organisaties zich aansluiten.

→ Zeven doelstellingen

De Landelijke Agenda Suïcidepreventie 2021-2025 richt zich op zeven strategische doelstellingen die nader uitgewerkt zullen worden

→ Investerings

Voor de uitvoering van dit brede pakket aan maatregelen is jaarlijks 4,8 miljoen euro beschikbaar gesteld. Dat komt neer op 25 cent per inwoner.

Navigeer door de doelstellingen:

Klik op de buttons voor meer informatie

1. Durven en leren praten over suïcide.

2. Professionals opleiden, bijscholen en toerusten.

3. Suïcidepreventie in de wijk verstevigen, op scholen en in de sociaal-economische sector.

4. Bereik van specifieke doelgroepen vergroten.

5. Veiligheid en effectiviteit van zorg verbeteren vanuit samenwerking tussen professionals, naasten en ervaringsdeskundigen.

6. Barrières opwerpen voor dodelijke middelen.

7. Opzet van een landelijk lerend systeem.

Doelstelling 1

Doorbreken van het taboe op praten over suïcide en van mythes daarover.

Te bereiken door:

- a. Communicatiestrategie en de vertaalslag naar publiekscampagnes.
- b. Verantwoorde, veilige berichtgeving over suïcidaal gedrag in de media.
- c. Verspreiden van ervaringen en hoopgevende verhalen.
- d. Voorlichting, workshops en (online) gate-keepertrainingen, waaronder de producten van Stayin Alive voor LHBTI.

“Het is een lange weg naar Zero Suicide. Daarom moeten we vandaag beginnen te lopen.”

-Shih-Cheng Liao,
Taiwanese psychiater

Navigeer door de doelstellingen:

Klik op de buttons voor meer informatie

2. Professionals opleiden, bijscholen en toerusten.

3. Suïcidepreventie in de wijk verstevigen, op scholen en in de sociaal-economische sector.

4. Bereik van specifieke doelgroepen vergroten.

5. Veiligheid en effectiviteit van zorg verbeteren vanuit samenwerking tussen professionals, naasten en ervaringsdeskundigen.

6. Barrières opwerpen voor dodelijke middelen.

7. Opzet van een landelijk lerend systeem.

[Ga terug naar Homepage](#)

Doelstelling 2

(Zorg)professionals kennis en vaardigheden bijbrengen om suïcidaal gedrag te signaleren, te bespreken, te diagnosticeren en te behandelen.

Te bereiken door:

- a. Voor beroepen in de zorg: (online) modules en trainingmateriaal ontwikkelen voor zorgprofessionals ontwikkelen en inbedden in de opleidingscurricula.
- b. Voor beroepen in de sociaal-economische sector: opleidingsmateriaal maken en trainers opleiden om vanuit stress-sensitieve communicatie aandacht te hebben voor suïcidaliteit.
- c. Jaarlijks uitwisselen van ervaringen met het opleiden van (zorg)professionals

**"Als je suïcide
bespreekbaar maakt,
is ongelooflijk veel
leed te voorkomen."**

-Jan Mokkenstorm,
Nederlandse psychiater

Navigeer door de doelstellingen:

Klik op de buttons voor meer informatie

3. Suïcidepreventie in de wijk
versterken, op scholen en in
de sociaal-economische sector.

4. Bereik van specifieke doelgroepen
vergroten.

5. Veiligheid en effectiviteit van zorg
verbeteren vanuit samenwerking
tussen professionals, naasten en
ervaringsdeskundigen.

6. Barrières opwerpen voor dodelijke
middelen.

7. Opzet van een landelijk lerend
systeem.

1. Durven en leren praten over suïcide.

[Ga terug naar Homepage](#)

Doelstelling 3a

Suïcidepreventie in de wijk: scholen en universiteiten.

Te bereiken door:

- a. Ketenaanpak STORM borgen en verspreiden naar andere regio's.
- b. Ontwikkelen en implementeren nazorgmodule op scholen/universiteiten na suicide leerling/docent.
- c. Lessen MIND Young Academy en leesprogramma's Lief, Liever, Liefst landelijk aan scholen aanbieden.

Doelstelling 3b

De sociaal- economische sector.

Te bereiken door:

- a. Verbindingen leggen tussen de Landelijke Agenda Suïcidepreventie en relevante landelijke programma's.
- b. Leden van relevante beroepsgroepen leren om suicidaliteit te bespreken.
- c. In zes gemeenten een analyse uitvoeren van de hoog-risico groepen met de bedoeling in regionale pilots effectieve oplossingsrichtingen te ontwikkelen.
- d. Enkele grote werkgevers in relevante sectoren bedden suïcidepreventie in, in bestaande programma's/beleid.

Navigeer door de doelstellingen:

Klik op de buttons voor meer informatie

4. Bereik van specifieke doelgroepen vergroten.

5. Veiligheid en effectiviteit van zorg verbeteren vanuit samenwerking tussen professionals, naasten en ervaringsdeskundigen.

6. Barrières opwerpen voor dodelijke middelen.

7. Opzet van een landelijk lerend systeem.

1. Durven en leren praten over suïcide.

2. Professionals opleiden, bijscholen en toerusten.

[Ga terug naar Homepage](#)

Doelstelling 4

Beter bereik van specifieke doelgroepen

Te bereiken

1. Mannen van middelbare leeftijd

- Campagnes gericht op het signaleren van suïcidaliteit en contact maken.
- Activiteiten in de sociaal-economische sector.

2. Jongeren

- Start van landelijke verspreiding van ketenaanpak STORM.
- Lessen in de klas vanuit MIND Young Academy en programma Lief, Liever, Liefst.
- Aanpak voor jeugdhulpbrede werkwijze van suïcidepreventie, met lerend systeem van meten en verbeteren.
- Psychologische autopsie naar de context van een suïcide, met ouders, broers/zussen en vrienden.
- Social media veiliger maken.

3. Mensen die een niet-fatale suïcidepoging hebben gedaan

- Steeds meer ziekenhuizen werken in het 113 netwerk ziekenhuizen aan het verbeteren van de kwaliteit van zorg voor de suïcidale patiënt.
- Jaarlijks wordt de behoefte aan scholing van zorgprofessionals in kaart gebracht en wordt scholing gegeven.
- Medisch specialisten hebben de mogelijkheid om de cursus APEx (Acute Psychiatrie Emergencies) te volgen.
- Ziekenhuizen implementeren met ketenpartners en naasten een systematiek voor case-management/follow-up/nazorg na opname in het ziekenhuis.

4. Nabestaanden

- Ervaringen en tips van nabestaanden worden landelijk opgehaald en verspreid.
- Ontwikkelen en implementeren nazorgmodule op

- scholen na suïcide leerling/docent.
- Nabestaanden hebben de mogelijkheid om mee te doen aan psychologische autopsie van de overleden persoon om hun verhaal te doen.

5. LHBTI's

- "Lief, Liever, Liefst", een onderzochte leesinterventie wordt op scholen baangeboden.
- Lokale LHBTI-netwerken organiseren activiteiten en aandacht voor suïcidepreventie onder LHBTI's.
- Verspreiding van producten van project Stayin' Alive in samenwerking met (landelijke) LHBTI-organisaties.

6. Agrarische ondernemers

- De kloof verkleinen tussen agrarische ondernemers en (psychosociale) hulpverleningsinstanties.
- Inrichten van een passende infrastructuur om de (psychosociale) hulp structureel aandacht te geven in de agrarische sector (o.b.v. uitkomsten verkenning anoniem meldloket en platform).
- Uitkomsten van nieuwe, gestarte en reeds afgeronde projecten van ministerie van LNV, de sector en hulpverleningsinstanties meenemen in netwerkaanpak binnen Landelijke Agenda Suïcidepreventie (SUPRANET Community).

Navigeer door de doelstellingen:

Klik op de buttons voor meer informatie

5. Veiligheid en effectiviteit van zorg verbeteren vanuit samenwerking tussen professionals, naasten en ervaringsdeskundigen.

6. Barrières opwerpen voor dodelijke middelen.

7. Opzet van een landelijk lerend systeem.

1. Durven en leren praten over suïcide.

2. Professionals opleiden, bijscholen en toerusten.

3. Suïcidepreventie in de wijk verstevigen, op scholen en in de sociaal-economische sector.

[Ga terug naar Homepage](#)

Doelstelling 5

Veilige en effectieve zorg en suïcidepreventie, vanuit de samenwerking tussen zorgprofessionals, naasten en ervaringsdeskundigen.

Te bereiken door:

- a. Binnen instellingen in de GGZ en jeugdhulp: leiderschap ontwikkeling.
- b. Ervaringsdeskundigheid en samenwerking met naasten bevorderen in de GGZ, jeugdhulp en de wijk.
- c. Landelijke aanpak ontwikkelen voor jeugdhulp-brede werkwijze van suïcidepreventie, met een lerend netwerk, trainingen en een systeem van registratie en monitoring.
- d. 113 Netwerk Ziekenhuizen verstevigen, trainen en implementatie/evaluatie best-practices nazorg na suïcidepoging.
- e. Huisartsen/POH-GGZ leren suïcidaliteit te signaleren, bespreken en behandelen.

Navigeer door de doelstellingen:

Klik op de buttons voor meer informatie

6. Barrières opwerpen voor dodelijke middelen.

7. Opzet van een landelijk lerend systeem.

1. Durven en leren praten over suïcide.

2. Professionals opleiden, bijscholen en toerusten.

3. Suïcidepreventie in de wijk verstevigen, op scholen en in de sociaal-economische sector.

4. Bereik van specifieke doelgroepen vergroten.

[Ga terug naar Homepage](#)

Doelstelling 6

Het beperken van toegang tot dodelijke middelen.

Te bereiken door:

- a. Gebouwveiligheid bevorderen op risicoplekken in de GGZ en in de publiek ruimten.
- b. Medicatieveiligheid bevorderen, door training van professionals over geneesmiddelengebruik in relatie tot suïcidaal gedrag en door het opwerpen

- van drempels voor aanschaf van dodelijke dosering geneesmiddelen.
- c. Drempels opwerpen voor het gebruik van social-media als medium om suïcidaal gedrag te bevorderen.

“Tevreden zijn met het leven en zelfs gelukkig worden, na een mislukte suïcidepoging, kan dat? Ja, dat kan”

-Frank Schaake,
Ervaringsdeskundige en nabestaande

Navigeer door de doelstellingen:

Klik op de buttons voor meer informatie

7. Opzet van een landelijk lerend systeem.

1. Durven en leren praten over suïcide.

2. Professionals opleiden, bijscholen en toerusten.

3. Suïcidepreventie in de wijk verstevigen, op scholen en in de sociaal-economische sector.

4. Bereik van specifieke doelgroepen vergroten.

5. Veiligheid en effectiviteit van zorg verbeteren vanuit samenwerking tussen professionals, naasten en ervaringsdeskundigen.

[Ga terug naar Homepage](#)

Doelstelling 7

Landelijk lerend systeem inrichten.

Te bereiken door:

- Nieuwe onderzoeksresultaten van effectieve interventies in kaart brengen en ontsluiten voor de praktijk.
- Relevante databases, regionaal, landelijk en internationaal, maximaal gebruiken voor inzicht in suïcidaliteit, met name suïcidepogingen en suïcides.
- Leren van psychologische autopsie. Regionaal implementeren en landelijke inzichten bundelen en terugkoppelen aan hulpverleners, cliënten/naasten/nabestaanden en organisaties in de maatschappij.
- Monitoren van de verschillende onderdelen van de Landelijke Agenda Suïcidepreventie.

“Suicide is similar to other complex and wicked problems that healthcare has tackled. Follow the data. Study the causes. Develop and implement interventions. Track the success. Repeat.”

-Don Berwick,
Amerikaanse kinderarts

Navigeer door de doelstellingen:

Klik op de buttons voor meer informatie

1. Durven en leren praten over suïcide.

2. Professionals opleiden, bijscholen en toerusten.

3. Suïcidepreventie in de wijk verstevigen, op scholen en in de sociaal-economische sector.

4. Bereik van specifieke doelgroepen vergroten.

5. Veiligheid en effectiviteit van zorg verbeteren vanuit samenwerking tussen professionals, naasten en ervaringsdeskundigen.

6. Barrières opwerpen voor dodelijke middelen.

[Ga terug naar Homepage](#)